

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND
25 april 2022 (mondelinge uitspraak 19 april 2022)

Zitting: 19 april 2022 te Amersfoort
De mondelinge behandeling heeft via beeld en geluidsverbinding plaatsgevonden

Klachtnummer: KC 2022 – 025

---

1. De klacht

Op het klachtformulier staat de klacht als volgt beschreven door klager:
'Ik word overgeplaatst naar .... Dat wil ik niet. Ik heb ook geen brief daarover gehad.
... is voor mij een achteruitgang. Op .... kan ik ook dingen doen die nodig zijn. Ik wil graag dat de overplaatsing uitgesteld wordt (schorsingsverzoek).'

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 14 april 2022 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 14 april 2022 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Klager heeft een schorsingsverzoek ingediend.
- Op 14 april 2022 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 19 april 2022. De commissie heeft aangeklaagde verzocht een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. De commissie heeft geen reactie ontvangen in verband met verlof van aangeklaagde.
- De hoorzitting heeft op 19 april 2022 plaatsgevonden. Dezelfde dag is de beslissing, zie punt 7, aan klager, aangeklaagde en de pvp medegedeeld (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klager heeft bij zijn klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van de beslissing tot het overplaatsen naar .... dat hem mondeling is aangezegd in het kader van het verlenen van verplichte zorg zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De geneesheer-directeur mw. drs. L. heeft aan de plaatsvervangend ambtelijk secretaris per mail meegedeeld dat zij geen aanleiding ziet om voor het moment van de hoorzitting de

overplaatsing door te laten gaan. De overplaatsing is opgeschort tot na de hoorzitting van de commissie op 19 april 2022. Om die reden is er geen beslissing genomen over de schorsing door de voorzitter van de commissie.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op ... en sinds lange tijd in behandeling bij de GGZ. Klager is in de periode 1998 – 2004 opgenomen geweest in een psychiatrische kliniek en daar weggestuurd in verband met drugsgebruik. TBS is hem opgelegd op 31 maart 2006 en op 23 oktober 2012 is de TBS omgezet in een Rechterlijke Machtiging. Sinds 2019 is klager opgenomen in .....

Met ingang van 25 oktober 2021 is klager opgenomen met een zorgmachtiging die is afgegeven door de rechtbank Midden-Nederland en geldig tot en met 25 oktober 2022. De volgende vormen van verplichte zorg zijn in de zorgmachtiging verleend (voor zover relevant voor deze klacht): beperken bewegingsvrijheid en opnemen in een accommodatie.

Klager is gediagnosticeerd met de diagnose schizofrenie van het paranoïde type, antisociale persoonlijkheidsstoornis en middelenmisbruik (de laatste is nu in remissie).

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter hoorzitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij op 11 april 2022 mondeling de aanzegging heeft ontvangen dat hij zou worden overgeplaatst naar .... Klager was er niet blij mee, maar is er wel gaan kijken.

Klager brengt naar voren dat de manier waarop dit is gegaan niet passend is. Normaal krijg je een brief en dat is nu niet gebeurd. Ook is het gebruikelijk volgens klager dat je ongeveer twee weken tevoren van de behandelaar in een gesprek te horen krijgt dat ze plannen hebben voor overplaatsing. Klager vraagt zich af waarom hij moet worden overgeplaatst, de afgelopen tijd hebben twee of drie kamers leeg gestaan, er is dus geen tekort aan kamers. Klager wil niet naar ..., klager wil naar een bungalow op het terrein. Het gaat goed met hem, hij heeft zijn medicatie in eigen beheer, hij kan zelfstandig koken, hij houdt zichzelf en zijn kamer schoon. Hij is gaan kijken in ... en komt tot de conclusie dat het een hele kleine kamer is, zo klein dat hij geen tv op zijn kamer kan plaatsen. Televisiekijken is een hobby van hem en bovendien is het gebouw ... in slechte staat en afgekeurd. Overplaatsing zal een negatief effect op hem hebben, hij verwacht daar terug te vallen, terwijl het nu zo goed gaat.

Klager vindt dat het allemaal erg snel gaat, hij was graag in een gesprek gegaan over de overplaatsing en hij had het ook graag van aangeklaagde willen horen. De kamer in ... is erg slecht, daar wil klager het over hebben met de behandelaar.

Klager wil niet naar .... en hij vraagt een beslissing op de klacht door de commissie.

De commissie vult aan dat zij een oordeel zal geven over de gevolgde procedure waarover is geklaagd. De commissie kan echter geen oordeel geven of de andere locatie voor klager geschikt is of niet.

De voorzitter geeft klager en aangeklaagde in overweging om over de klacht met elkaar in gesprek te gaan. Beiden geven aan het waardevol te vinden om op korte termijn dit onderwerp samen te bespreken. Aangeklaagde geeft nadrukkelijk aan het spijtig te vinden dat het zo is gelopen en klager zegt het erg te waarderen dat aangeklaagde met hem de gang van zaken wil doornemen.

Gevraagd of de pvp nog iets wil toevoegen antwoordt zij dat klager niet naar ... wil en dat klager een oordeel van de commissie wenst over de klacht. Het gaat nu goed met klager en hij voelt zich stabiel. Klager verwacht als hij wordt overgeplaatst en zijn kamer kleiner is, dat hij dan op zijn kamer niet tv kan kijken. Klager verwacht dat het op de andere locatie snel slechter met hem zal gaan, daar is hij bang voor.

Gevraagd of klager alles heeft kunnen zeggen wat hij heeft willen zeggen en of er goed naar hem is geluisterd antwoordt hij dat hij het prettig vindt dat hij vandaag op de zitting zijn zegje heeft kunnen doen.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft mw. K. verweer gevoerd; dit wordt hier onder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat zij zelf niet aanwezig was in verband met verlof in de anderhalve week voorafgaand aan de hoorzitting. Zij is ook niet betrokken geweest bij de mondelinge aanzegging om klager over te plaatsen. In het plaatsingsoverleg was op grond van capaciteit wel duidelijk dat enkele patiënten moeten doorschuiven naar ....

Geen enkele patiënt wil graag naar ..., dat begrijpt zij, het gebouw is niet meer van deze tijd.

Gevraagd hiernaar antwoordt aangeklaagde dat klager het erg goed doet, hij is via de gesloten afdeling B. nu naar I gekomen. Hij gaat steeds verder vooruit. Klager zit nu op de afdeling intensieve behandeling. Dat heeft klager niet meer nodig. Om die reden is gekeken om klager naar een andere afdeling te laten gaan. Klager houdt niet van verandering. Klager gaat er inderdaad niet op vooruit, qua gebouw en kamer. Voor klager is het wel een logisch vervolg en is ... een geschikte locatie om hem te behandelen. Aangeklaagde vindt het erg vervelend dat het zo is gelopen met de communicatie naar klager over de overplaatsing, zij kan zich goed voorstellen dat het klager rauw op zijn dak is gevallen. Het is vorige week zonder overleg met aangeklaagde besloten en daarna aan klager gecommuniceerd. Die gang van zaken betreft aangeklaagde.

Gevraagd naar de mogelijkheid om naar een bungalow te verhuizen antwoordt aangeklaagde dat klager hoog op de wachtlijst staat, maar het kan nog jaren duren voor dat er plaats is. Het aantal bungalows is beperkt en de doorstroming is niet groot. Klager staat op nummer 1 van de wachtlijst.

Hiernaar gevraagd antwoordt aangeklaagde dat klager 'te goed' is voor de huidige afdeling. In B... zijn verschillende units. In B1 wordt geen drugs gebruikt. De aangeklaagde zal er zorg voor dragen dat klager naar een drugsvrije afdeling wordt overgeplaatst.

Gevraagd naar wie de zorgverantwoordelijke van klager op ... zal zijn, antwoordt aangeklaagde dat bij de overplaatsing naar ..., klager ook een andere zorgverantwoordelijke krijgt. Dat zal een psychiater van de ... zijn.

Gevraagd naar hoe een overplaatsing gebruikelijk gaat antwoordt de zorgverantwoordelijke dat dit vaker wordt gedaan zonder een brief. Alleen als een cliënt naar een andere instelling gaat wordt de geneesheer-directeur erin betrokken. Bij een overplaatsing binnen de instelling niet, soms blijft de zorgverantwoordelijke dezelfde en soms ook niet.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de ingebrachte stukken en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank Midden-Nederland op 25 oktober 2021 toegewezen zorgmachtiging en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen. De vastgestelde vorm van zorg in de zorgmachtiging is, voor zover relevant voor deze klacht, opname in een accommodatie.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvgz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

Klager is sinds 2019 verplicht opgenomen, eerst via de wet BOPZ en later via een zorgmachtiging, op de afdeling .....

In de Kennisgeving mondelinge uitspraak verplichte zorg Wvvgz van de rechtbank Midden-Nederland d.d. 25 oktober 2021 is als zorgverantwoordelijke opgenomen, ...

De commissie stelt vast dat klager op 11 april 2022 een mondelinge aanzegging heeft gehad om binnen een paar dagen te verhuizen van ... naar .....

Met deze overplaatsing van het ene gebouw naar het andere gebouw op het terrein van .... wijzigt de zorgverantwoordelijke van klager, zo heeft aangeklaagde verklaard.

Juridisch kader, voor zover voor deze klacht van belang.

Artikel 8:16

1. De geneesheer-directeur kan op aanvraag of ambtshalve de verantwoordelijkheid voor het verlenen van zorg op grond van een (. . .) zorgmachtiging aan een andere (. . .) zorgverantwoordelijke toewijzen. (. . .) de zorgverantwoordelijke kan bij de geneesheer-directeur daartoe een schriftelijke gemotiveerde aanvraag indienen.

2. De geneesheer-directeur deelt zijn beslissing op grond van het eerste lid schriftelijk en gemotiveerd aan betrokkene mee (. . .).
3. (. . .).
4. (. . .).
5. De geneesheer-directeur stelt betrokkene (. . .) schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon en de familievertrouwenspersoon.

De commissie stelt vast dat de voorgenomen overplaatsing van klager hem op 11 april 2022 mondeling is aangezegd. Aangeklaagde heeft verklaard dat daarbij de procedure van artikel 8:16 niet is gevolgd, terwijl de voorgenomen overplaatsing voor klager met zich zou brengen dat een andere zorgverantwoordelijke de behandeling van klager op zich zou nemen.

In artikel 8:16 lid 1 Wvggz leest de commissie dat de geneesheer-directeur op aanvraag of ambtshalve de verantwoordelijkheid voor het verlenen van zorg op grond van de zorgmachtiging kan toewijzen aan een zorgverantwoordelijke. In lid 2 van hetzelfde artikel staat vermeld dat de geneesheer-directeur de beslissing van lid 1 schriftelijke en gemotiveerd aan betrokkene (lees klager) mededeelt.

De commissie stelt vast dat in artikel 10:3, lid 1 onder I Wvggz de mogelijkheid is gegeven om een klacht in te dienen op basis van artikel 8:16 Wvggz eerste, tweede en derde lid.

De commissie constateert dat er terzake geen beslissingsbrief aan klager is uitgereikt.

Een beslissingsbrief behoort tot de formele vormvoorschriften, zodat de vormen van verplichte zorg duidelijk zijn voor de cliënt en de cliënt wordt gewezen op het kunnen raadplegen van een pvp en de mogelijkheid tot het indienen van een klacht. Gelet op het ontbreken van de beslissingsbrief is de commissie van oordeel dat de klacht met betrekking tot de verplichte zorg in de vorm van het opnemen in een andere accommodatie met als gevolg dat een andere zorgverantwoordelijke de verantwoordelijkheid krijgt voor de behandeling van klager, zonder beslissing door de geneesheer-directeur, op formele gronden gegrond moet worden verklaard.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg op grond van artikel 8:16, lid 1 en lid 2 Wvggz formeel gegrond. Daarmee komt de commissie niet toe aan een inhoudelijke beoordeling van de overige wettelijke uitgangspunten.

7. Beslissing

De commissie verklaart de klacht: **formeel gegrond**.

Deze beslissing is genomen door:

Dhr. mr. H. J. Deuring, voorzitter,
Dhr. drs. T.M. Lenz, psychiater,
Mw. M.P. Bom-Bos, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. drs. A.M.M. van Breugel, plaatsvervangend ambtelijk secretaris
(maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvrgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.